AEQUITAS

3/2026

DALŠÍ TÉMATA V ČÍSLE:

PŘEDSEDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU OPĚT MEZI NASTUPUJÍCÍMI STUDENTY PRÁV

SPORTOVNÍ AKCE V JUSTICI

NEJVYŠŠÍ SOUD POKRAČUJE S NABÍDKOU SEMINÁŘŮ

Z ROZHODOVACÍ ČINNOSTI

INTERNETOVÝ ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU

ROZHOVORY

KDYŽ POMOC PROUDÍ V ŽILÁCH: DÁRCI KRVE Z ŘAD NEJVYŠŠÍHO SOUDU A JUSTIČNÍ STRÁŽE

ROZHOVORY

OD PEDÁLŮ K PARAGRAFŮM

Rozhovory se soudci a asistenty, kteří pravidelně mění auto za jízdní kolo.

ČLÁNEK

„DOBRÝ DEN, NEJVYŠŠÍ SOUD… CHCI SE ZEPTAT, JAKÉ BUDE DNES V BRNĚ POČASÍ?“

Informační kancelář Nejvyššího soudu funguje již 11 let.

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Podzimní číslo časopisu AEQUITAS nabízí pohled na Nejvyšší soud z několika různých stran. Vedle odborných témat a rozhodovací činnosti představuje také kolegy, kteří se věnují sportu, aktivnímu životnímu stylu a pomoci druhým. Tato pestrost připomíná, že za každodenním fungováním soudu stojí nejen vysoká odbornost a odpovědnost, ale také konkrétní lidé, jejich zkušenosti a zájmy.

Začátek akademického roku mi opět poskytl příležitost setkat se na Prvákovinách s nastupujícími studenty Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Každé takové setkání připomíná, že cesta k právnické profesi nezačíná pouze první přednáškou či první učebnicí, ale především zájmem o svět kolem nás. Studentům se snažím přiblížit fungování justice i úlohu Nejvyššího soudu. Oni na oplátku svými otázkami pravidelně dokazují, že budoucí právníci rozhodně netrpí nedostatkem zvídavosti.

Významná část tohoto čísla je věnována kolegům, kteří vedle své práce nacházejí čas a energii také na pomoc druhým. Rozhovory s dárci krve ukazují, že k významnému činu nemusí vést složitá cesta. Někdy stačí překonat obavu z jehly a udělat první krok. Cyklisté z řad soudců a zaměstnanců zase připomínají, že cesta do práce může prospět kondici, náladě i pracovnímu soustředění.

A také že vzdálenost je do určité míry relativní pojem, zejména pokud někdo považuje 135 kilometrů z Pardubic do Brna za příjemnou trasu.

Vedle těchto témat přináší nové číslo informace o odborných seminářích, sportovních úspěších našich kolegů, práci Informační kanceláře i vybraných rozhodnutích Nejvyššího soudu. Jednotlivé příspěvky spojuje nejen tematická pestrost, ale také připomínka, že soud není pouze institucí či budovou, nýbrž především společenstvím lidí. Kultivovaný nadhled přitom není v rozporu s vážností justice. Naopak nám může pomoci vnímat její každodenní práci v širších a lidštějších souvislostech.

Přeji vám, aby pro vás nové číslo časopisu AEQUITAS bylo nejen zdrojem užitečných informací, ale také příjemným a inspirativním čtením. Věřím, že jednotlivé příspěvky představují Nejvyšší soud jako instituci pevně založenou na odbornosti a odpovědnosti, která si současně zachovává lidskou tvář. Lidskost, vzájemná ohleduplnost a ochota pomáhat druhým jsou totiž hodnotami, které mají své důležité místo nejen v soudnictví, ale v celé společnosti.

Petr Angyalossy

Fotografie na titulní straně: *Richard Gregor, člen Justiční stráže, který je již léta dárcem krve a krevní plazmy (rozhovor na straně 6).*

Když pomoc proudí v žilách: Dárci krve z řad Nejvyššího soudu a Justiční stráže

Každý z nás může pomoci druhým různým způsobem. Někdo věnuje svůj čas, jiný finanční prostředky. V letních měsících však některé nemocnice upozorňovaly na nedostatek krve a žádaly veřejnost o pomoc. Právě dobrovolní dárci stojí za každou transfuzí. Mezi nimi jsou i zaměstnanci a členové Justiční stráže Nejvyššího soudu, kteří se v krátkých rozhovorech podělili o zkušenosti s dárcovstvím a co je k tomu přivedlo.

1. **Proč jste se rozhodl/a stát dárcem krve a co Vás k dárcovství nejvíce motivuje?**
2. **Jak dlouho už chodíte darovat krev?**
3. **Co byste vzkázal/a lidem, kteří o darování krve uvažují, ale stále váhají?**
4. **Máte stanovený nějaký dárcovský cíl?**
5. **Setkal/a jste se někdy s nějakou zajímavou nebo neobvyklou situací spojenou s darováním krve?**
6. **Vězeňská služba, pod kterou spadá i justiční stráž, pořádá akci Hromadné darování krve s Vězeňskou službou. Účastníte se také této akce?** *(Otázka pouze pro Justiční stráž)*

Jitka Kůsová

vedoucí kanceláře občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Na tuto myšlenku mě přivedla bývalá kolegyně, když jsme se bavily o mé operaci. Sama jsem si zažila, jaké to je být závislá na pomoci druhých, a tak jsem se rozhodla, že to zkusím. Motivuje mě pocit, že má krev může někomu zachránit život.

2 / Krev daruji již asi 15 let.

3 / Vzkázala bych jim, že není, čeho se bát. Sestřičky a celý personál v areálu transfúzního oddělení jsou moc milí a vše dárcům vysvětlí. Prvodárci se nemusí objednávat, prostě jen přijdou. Za mě ten, kdo může, by si to měl vyzkoušet. On si pak člověk víc váží svého zdraví… Na všechny dárce čeká malé občerstvení před i po odběru, včetně dalších benefitů. Nutný je ovšem následný odpočinek v průběhu dne.

4 / Nemám, daruji, když můžu a nepočítám odběry :-)

5 / Setkala jsem se s tím, když se jednomu mladému muži udělalo nevolno po odběru, jak rychle personál reagoval. Mladému muži se nic nestalo, bylo o něj bleskově postaráno.

Viktor Kramář

zapisovatel občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Kdysi potřebovali dárce krve a neviděl jsem pro mě problém, proč se nepřidat. Jedná se o prospěšnou věc, která může pomoci jiným lidem.

2 / Pravidelným dárcem jsem asi od dvaceti let.

3 / Moc nad tím nepřemýšlet a jít do toho. Personál na odběrném místě TTO FN Brno je velmi příjemný, přátelský, profesionální a bude o Vás skvěle postaráno. Pomáhá se soustředit na něco jiného.

4 / Chtěl bych dosáhnout minimálně na Zlatou medaili prof. MUDr. Jana Janského a samozřejmě dál pokračovat dle schopností a možností.

5 / Jednu, po čase už humornou situaci, jsem zažil už u mého prvního odběru. Po vstupních vyšetření, která proběhla v pořádku od vyplnění dotazníku dárce, odebrání krevního vzorku, měření tlaku a rozbor vzorku, jsem čekal na samotný odběr a viděl jsem, jak postupně vyvolávají všechny ostatní, kteří odcházeli darovat, jen já jsem stále seděl v čekárně a čekal, až to bylo už i sestřičkám divné. Až po necelé hodině jsem zjistil, že došlo k chybě – při vyplňování krevní skupiny na jednom z míst se někdo upsal v Rh faktoru, který tak nesouhlasil s jiným zapsaným údajem. Tato chyba se může stát jen u prvodárců, byť mě sestřička ujistila, že se to stává „maximálně jednou za 10 let“. Na odběr jsem se tak k radosti sestřiček dostal asi až po dvou hodinách. Z čekání se sice „schovaly“ žíly, ale při samotném odběru vše proběhlo rychle a hladce, stejně jako u všech dalších odběrů.

Veronika Sobotková

zapisovatelka občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / K dárcovství krve mě přivedl spolužák ze střední školy, který chodil darovat krev pravidelně. V dárcovství jsem viděla velký smysl a touha nezištně pomoci ostatním lidem je pro mě dodnes hnacím motorem.

2 / Darovat krev chodím od roku 2016.

3 / Pokud můžete, určitě se do darování krve zapojte. Ten pocit sounáležitosti, když Vám dorazí SMS z Transfúzního a tkáňového oddělení, že „Červené krvinky z Vašeho odběru právě pomáhají“, je k nezaplacení.

4 / Cíl v odběrech krve stanovený nemám. Pokud budu zdravá, a i jiné okolnosti dovolí, budu chodit darovat krev pravidelně.

5 / Žádnou zajímavou nebo neobvyklou situaci si nevybavuji, ale Transfúzní a tkáňové oddělení při Fakultní nemocnici v Brně během celého roku pořádá různé tematické odběry, kdy v určitý den můžete místo zdravotních sestřiček při odběru potkat čerta či anděla anebo si odnést červenou růži jako dárek k MDŽ.

Jakub Halíř

asistent soudce občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Měl jsem a vlastně stále mám strach z injekční jehel. Možná právě proto mě lákalo překonat strach a stát se dárcem krve. K mému prvnímu odběru ale vedla dlouhá cesta.

Podnětů bylo několik. V mém bývalém zaměstnání byl na intranetu pravidelně zveřejňován přehled dárců krve. Říkal jsem si, možná i trochu ješitně, že když daruje kolega, proč bych nemohl i já. Největší motivací mi ale byl švagr, dlouholetý pravidelný dárce. Na rodinných setkáních často vyprávěl o darování krve, krevních destičeck a dalších složek krve.

Poslední překážkou byla obyčejná lenost zajít do odběrového centra. Pak jsem ale zahlédl plakát s informací o výjezdním odběru nedaleko bydliště. V tu chvíli už nebylo na co čekat a šel jsem do toho.

Nejvíce mě motivuje dobrý pocit z toho, že mohu pomoci někomu, kdo krev potřebuje. Jako příjemný bonus vnímám také zdravotní kontrolu před odběrem, kdy se vyšetřuje krevní obraz a měří tlak. Snažím se proto chodit hlavně v období jarní únavy, abych měl jistotu, že jde skutečně jen o únavu a jinak jsem v pořádku.

2 / Brzy tomu bude pět let. Na svém prvním odběru jsem byl v listopadu 2021.

3 / Ať do toho jdou. Člověk tím může někomu zachránit zdraví nebo dokonce život, a přitom ho to stojí jen trochu času. Fakultní nemocnice Brno rozesílá dárcům následně SMS, že „červené krvinky z Vašeho odběru právě pomáhají“, ten pocit, když víte, že vaše krev skutečně pomohla konkrétnímu pacientovi, je k nezaplacení. Milou motivací jsou také veselé ponožky transFUSKY, které dárci dostávají. Jedny mám doma i já.

4 / V září jsem absolvoval svůj osmý odběr, takže nejbližší cíl je jasný: dosáhnout deseti odběrů a získat bronzovou medaili prof. MUDr. Jana Janského. Přiznávám, že jsem dosud žádnou medaili nezískal, takže by to byla moje první.

5 / Jednu veselou historku mám ještě z dob studia na právnické fakultě. Na semináři z finančního práva jsme probírali daňové aspekty bezpříspěvkového darování krve, konkrétně možnost snížení základu daně z příjmů. Vyučující ale odborný výklad odlehčila poznámkou, že další „výhodou“ odběru je, že když si večer po darování dáte sklenku vína, máte náladu jako po vypití celé lahve. Od té doby si daňové aspekty darování krve pamatuji naprosto spolehlivě, přestože jsem dosud nenašel odvahu si tuto teorii osobně ověřit.

Jan Ponížil

asistent soudce trestního kolegia

1 / K darování krve mě přivedla moje sestra, která studuje všeobecné a zubní lékařství. Už předtím jsem o darování uvažoval, ale měl jsem z něj určité obavy. Když mi však řekla, že sama začala v rámci studia krev darovat a že se není čeho bát, rozhodl jsem se to také vyzkoušet. Při mé první návštěvě mě vzala s sebou a od té doby daruji pravidelně. Největší motivací je pro mě možnost pomoci druhým a udělat dobrý skutek. Zároveň je pro mě přínosem i pravidelná kontrola zdravotního stavu, protože se ve volném čase velmi aktivně věnuji sportu.

2 / Letos je to třetí rok, co pravidelně daruji.

3 / Vzkázal bych jim, aby se nebáli udělat první krok. Celý proces je mnohem příjemnější a pohodlnější, než jsem si před svou první návštěvou představoval. Samozřejmě každý ho může snášet trochu jinak, ale většina lidí se shodne na tom, že jejich obavy byly zbytečné. Pocit, že můžete někomu pomoci, za to rozhodně stojí.

4 / Žádný konkrétní cíl stanovený nemám. Chci především pokračovat v pravidelném darování s vědomím, že tím mohu někomu pomoci a udělat dobrý skutek. To je pro mě ta největší motivace.

5 / Zatím ne. Naštěstí všechny mé návštěvy proběhly bez komplikací a vždy v příjemné atmosféře.

David Lenger

justiční stráž, nadstrážmistr

1 / Rozhodl jsem se stát dárcem krve především proto, že mám dobrý pocit z pomoci druhým lidem. Další výhodou jsou pro mě pravidelné lékařské prohlídky spojené s dárcovstvím, díky kterým mám lepší přehled o svém zdravotním stavu. Největší motivací však zůstává možnost pomáhat a zachraňovat životy druhých.

2 / Zhruba patnáctým rokem.

3 / Běžte darovat krev. Nikdy nevíte, kdy ji bude potřebovat někdo z vašich blízkých, nebo vy sami.

4 / Mým cílem je chodit darovat krev nebo plazmu, dokud mi to zdraví a věk dovolí.

5 / Jelikož jsem společenský typ, často si během odběru rád popovídám se sestřičkami. Díky tomu probíhá darování v příjemné a uvolněné atmosféře a vždy si odnáším milé zážitky z rozhovorů s personálem.

6 / Když nejsem ve službě, tak ano.

Milan Ščerba

justiční stráž, nadpraporčík, zástupce vrchního inspektora

1 / Dárcem krve jsem se stal především proto, že jsem chtěl pomáhat zachraňovat lidské životy. Motivací pro mě vždy byla možnost udělat něco užitečného pro druhé.

2 / Krev daruji už 27 let a za tu dobu jsem absolvoval 72 odběrů.

3 / Neváhejte. Darování krve je potřebná a záslužná činnosti, a jednoduchý způsob, jak pomoci lidem.

4 / Žádný konkrétní cíl jsem si nestanovil. Jsem skromný.

5 / Pamatuji dobu, kdy byla u občerstvení velká koncentrace lidí, ale ne vždy šlo o dárce krve. Když se zjistilo, že někteří návštěvníci absolvují jen část s rohlíkem a čajem, bylo občerstvení přesunuto až za vyšetřovnu. Tím skončila éra „čestných konzumentů".

6 / Ano, této akce se pravidelně účastním. Vnímám ji jako skvělou příležitost spojit dobrou věc s kolektivní aktivitou.....

Richard Gregor

justiční stráž, podpraporčík

1 / Dárcem krve jsem se rozhodl ještě na vyšší škole, protože tam chodili spolužáci a měli jsme tím pádem volno z vyučování. A samozřejmě mne motivoval ten smysl, pomoci druhým.

2 / Krev jsem daroval cca 4 roky a teď poslední roky chodím darovat plazmu.

3 / Určitě bych vzkázal, že to má smysl a hlavně časem člověk zjistí, že někomu pomohl.

4 / Žádné cíle darováním nemám vytyčené, možná pomoci.

5 / Nic neobvyklého jsem nezažil s darováním krve či plazmy. Jen, že je to v pohodě, příjemné prostředí a personál.

6 / Této akce se neúčastním, chodím ve svém vlastním volnu a podle vlastního uvážení a ne že teď musím.

Ptala se Monika Němcová

Proč se stát dárcem krve?

Pomůžete zachraňovat lidské životy.

Krev nelze uměle nahradit.

Pravidelně získáte přehled o svém zdravotním stavu díky vyšetření před odběrem.

V den odběru máte nárok na pracovní volno s náhradou mzdy.

Některé zdravotní pojišťovny poskytují dárcům příspěvky a další benefity.

Za každý bezplatný odběr krve nebo jejích složek lze uplatnit odpočet 3 000 Kč ze základu daně.

Uvažujete o darování krve?

Informace o podmínkách dárcovství, termínech odběrů a registraci najdete na webových stránkách nejbližší transfuzní stanice. První odběr obvykle zabere více času kvůli vstupnímu vyšetření, další návštěvy jsou již rychlejší. Za svůj čas získáte dobrý pocit z pomoci druhým a zároveň můžete využít některé benefity pro dárce.

ČLÁNEK

PŘEDSEDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU OPĚT MEZI NASTUPUJÍCÍMI STUDENTY PRÁV

Předseda Nejvyššího soudu Petr Angyalossy se také letos zúčastnil Prvákovin na Právnické fakultě Masarykovy univerzity. Při setkání s nastupujícími studenty hovořil o své profesní cestě, české justici a rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu.

Na Prvákovinách se s novými studenty setkává Petr Angyalossy pravidelně. Také letošní setkání nabídlo studentům možnost poznat justici nikoli pouze jako součást učebních osnov, ale prostřednictvím osobní zkušenosti člověka, který stojí v čele Nejvyššího soudu. Petr Angyalossy se ve svém vystoupení věnoval vlastní profesní cestě, fungování justice a úkolům, které Nejvyšší soud plní při své rozhodovací činnosti.

Pro nastupující studenty šlo o jednu z prvních příležitostí nahlédnout za hranice vysokoškolského studia a spojit si budoucí znalosti právních předpisů s jejich praktickým uplatňováním. Setkání současně připomnělo, že právnická kariéra může mít mnoho podob a že cesta k odpovědným funkcím v justici je založena na dlouhodobém získávání znalostí a profesních zkušeností.

Prvákoviny jsou oficiální akcí Masarykovy univerzity určenou nově nastupujícím studentům. Jejich cílem je seznámit účastníky s fakultou, spolužáky, univerzitním prostředím a praktickými stránkami začátku studia. Program na právnické fakultě zahrnuje přednáškové bloky, informace o studiu, prohlídku fakulty a knihovny i seznamovací aktivity.

Pravidelná účast předsedy Nejvyššího soudu na Prvákovinách zapadá také do širší spolupráce Nejvyššího soudu s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity. Obě instituce v červnu 2022 uzavřely memorandum, jehož cílem je propojovat akademické prostředí s právní praxí. Spolupráce zahrnuje účast soudců na přednáškách, seminářích a workshopech pořádaných fakultou i vytváření podmínek pro souběžné doktorské studium a práci asistenta soudce Nejvyššího soudu.

Setkání na Prvákovinách tak není pouze tradiční návštěvou předsedy Nejvyššího soudu na půdě právnické fakulty. Je také konkrétním příkladem dlouhodobé snahy přibližovat soudnictví budoucím právníkům a propojovat jejich studium s institucemi, v nichž mohou jednou profesně působit.

Gabriela Tomíčková

Od pedálů k paragrafům

Zatímco někteří z nás ráno hledají parkovací místo nebo čekají na spoj, někteří ze soudců Nejvyššího soudu už mají za sebou několik kilometrů pohybu na čerstvém vzduchu. Dojíždění do zaměstnání na jízdním kole získává stále větší oblibu. Pro mnohé představuje nejen efektivní způsob dopravy, ale i možnost pravidelného pohybu nebo šetrnějšího přístupu k životnímu prostředí.

Mezi soudci a zaměstnanci najdeme řadu nadšených cyklistů, kteří tento způsob dopravy využívají pravidelně. Přinášíme vám rozhovory s kolegy, kteří dokazují, že cesta do práce může být nejen praktická, ale i způsobem, jak spojit každodenní povinnost s aktivním životním stylem.

1. **Do práce jezdíte na kole pravidelně. Byl nějaký konkrétní impuls nebo událost, která Vás motivovala začít?**
2. **Jízda na kole bezesporu prospívá fyzické kondici. Má podle vás dojíždění na kole vliv také na vaši náladu či pracovní výkon?**
3. **Co máte na cestě do práce na kole nejraději?**
4. **Setkáváte se při dojíždění na kole s nějakými překážkami? A pokud byste mohl jednou věcí zlepšit podmínky pro cyklisty ve svém okolí, co by to bylo?**
5. **Vybavíte si nějakou veselou historku nebo zajímavý zážitek z cyklistického dojíždění?**
6. **Kdybyste měl uvést jeden argument, kterým byste přesvědčil kolegy, aby také začali do práce jezdit na kole, jaký by to byl?**

Lubomír Ptáček

předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Hned úvodem musím upřesnit, že do práce na kole pravidelně nejezdím, neboť bydlím u Liberce a pravidelné dojíždění do práce na vzdálenost přes 250 km je zatím mimo mé časové a kondiční možnosti. Nicméně snažím se nepravidelně dojíždět do Brna z bližších destinací. Naposledy jsem vyrážel z Pardubic, což je příjemných 135 km. Na kole jezdím celý život, takže žádnou speciální motivaci nepotřebuji, i když asi nebude náhoda, že nejčastěji se do Brna na kole snažím dostat po shlédnutí Tour de France, kdy získám falešnou představu o fyzických limitech člověka.

2 / Silniční cyklistika je vynikající aerobní cvičení, které člověka zbaví stresu a odmění ho vyplavenými endorfiny. Náladu zvedá nejen to, že jsem si posunul osobní výkonnostní limity, ale hlavně to, že jsem cestu v běžném provozu dokončil ve zdraví a pokud se cesta obejde bez defektu na kole, tak je to silný bonus navíc.

3 / Máme skutečně krásnou zemi, takže jízda krajinou je vždycky povznášející zážitek. Všímám si věcí, které z auta bezprostředně zaznamenat nemůžu, jako jsou vůně a pachy, hra světla nebo příjemný letní deštík, který vždy spolehlivě osvěží. Baví mě objevovat místa, kde jsem ještě nebyl a objevovat trasy, po kterých jsem ještě nejel. A samozřejmě svižná jízda v dobrém tempu je odměnou sama o sobě.

4 / Když vynechám osobní překážky jako je únava nebo lenost,

tak překážkou je určitě neutěšený stav většiny venkovských silnic a provoz na nich. Vím, že právě proto jsou gravel kola dlouhodobě na vzestupu, ale proč se kochat středověkou dopravní infrastrukturou, když na kvalitním asfaltu se dá tak dobře jezdit. Často se z domova jedu projet do sousední Lužice v Německu a v obou ohledech je to jiný zážitek. Snažím se jezdit maximálně zodpovědně a ohleduplně, takže bez zpětného radaru a bílého zábleskového světla prakticky nevyjíždím. Je to jen subjektivní pocit, ale mám dojem, že ohleduplnost většiny řidičů vůči cyklistům se také zvýšila, každopádně cyklisté tomu můžou jít sami výrazně naproti, o což se snažím.

5 / Vyloženě veselou historku nebo zajímavý zážitek si nevybavuji, dojíždění je spíše bohaté na tzv. silné zážitky a ty si s dovolením raději nechám pro sebe.

6 / Myslím si, že kdo cyklistice propadl už přesvědčovat nepotřebuje a nad všechny argumenty je lepší prostě sednout na kolo zkusit jet, kam až se dá. Na každém zážitku se dá najít něco pozitivního, co vás nutí se k tomu vracet.

Pavla Augustinová

předsedkyně senátu trestního kolegia

1 / Ráda bych upřesnila, že do práce jsem na kole jezdila v Praze. V Brně mi stačí sejít po schodišti dolů a jsem v kanceláři. Ale kolo jsem si i do Brna přivezla, abych na něm stejně, jak to praktikuji v Praze, jezdila po městě a nemusela používat hromadnou dopravu nebo auto. Jezdím na něm cíleně, když potřebuji něco vyřídit v centru, nebo jen tak, provětrat si hlavu od spisů vyjížďkou k přehradě nebo naposledy do Jehnic.

Jeden konkrétní impuls mě k jízdě na kole ve městě asi nepřivedl, spíš kombinace nechuti ke kolektivnímu přesouvání se tramvajemi a ke stání autem v koloně s tím, že je prostě fajn jet do práce nebo i jinam po náplavce a dívat se na řeku. Bydlím blízko Vltavy. Pokud jedete bez ambic na rychlost, tak se to klidně dá i v šatech.

2 / Pro mne je pohyb nejlepším odreagováním se od psychické únavy, kterou naše práce s sebou nese. A kolo patří k mým oblíbeným aktivitám. Stejně jako všechny ostatní i ji ale dělám jen na pohodu, aby mi to přinášelo radost. Nechodím na hranici svých fyzických možností, natož abych měla za cíl je překonat a tzv. se „vyšťavit“.

3 / Volnost pohybu.

4 / Na to je jediná odpověď, více cyklostezek, ať se nemusíme motat řidičům pod kola. V Amsterodamu jich mají na cca milion obyvatel 919 km, v Brně na asi čtyři sta tisíc lidí je to jen 60 km.

5 / Snad ten, že mi ukradli na náplavce v Praze moje oblíbené černobílé kolo zn. Scott? Na zloděje, kterého jsem viděla na něm odjíždět, jsem naivně volala, že je moje, ale to on asi věděl :-).

Z Brna pak mám výrazný zážitek z letošního července, kdy jsem jela v lokální supercele s kroupami v zádech. Zní to trošku děsivě, ale supercela nebyla zase tak silná, poměrně rychle přešla, bylo teplo, v parku děti skrz naskrz mokré běhaly kalužemi a já se nakonec vracela na soud rozesmátá.

6 / Nebojte se, vám jistě kolo neukradnou. Na rozdíl ode mne si ho zcela jistě zamykáte. A taky asi sledujete předpověď počasí, takže vy v bouřce jezdit nebudete.

Filip Cileček

předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Nevím, jestli jsem ten pravý pro tenhle rozhovor, protože nesplňuji základní předpoklad. Já totiž nepoužívám kolo k jízdě do práce. Jsem od Ostravy a nocuji na ubytovně. Kolo používám k pohybu po Brně a okolí. Původně jsem si kolo do práce přivezl, abych mohl dojíždět do Jundrova na beach volejbal, postupně jsem jej začal využívat i pro jiné cesty po městě a k vyjížďkám například k brněnské přehradě.

2 / Jednoznačně. Jízda na kole je venkovní fyzická aktivita, které mám při vysedávání v práci nedostatek. Umožňuje mi vyčistit si hlavu, příznivě působí i to, že si „dám do těla“ a rozproudí se mi krev. Jasně, že se pak zlepší nálada a objeví se občas i chuť do práce :-). Podvečerní vyjížďky mě zase příjemně unaví.

3 / Kdybych jezdil na kole do práce :-), bylo by fajn, že bych se ranní projížďkou nastartoval na pracovní výkon. A bylo by příjemné pohybovat se po městě, kde ještě nezačala zuřit dopravní vřava. Ale to stejné vlastně platí i pro ostatní cesty na kole.

4 / Při jízdách po Brně je nepříjemná často hustá doprava, která ve spojení s ne úplně kompletní sítí cyklostezek dělá jízdu nebezpečnou. Zlepšení podmínek by přineslo propojení stávajících cyklostezek tak, aby se co nejvíce omezily jízdy po frekventovaných ulicích. Příkladem dobré praxe je například cyklotrasa podél Svratky, která po vybudování náplavky Na Poříčí umožňuje projet celé Brno od jihu až k „Prýglu“.

5 / Veselou historku asi nemám, pokud se nepočítají komické pády (třeba když se mi po zastavení zasekne bota v SPD nášlapu). Zajímavé zážitky mám s gravelovým kolem, na které jsem přešel po letech strávených na MTB. Je mnohem rychlejší a je i náročnější na pilotáž (musel jsem si zase zvyknou na „berany“), do města mi ale přijde ideální. Zážitky jsou také s chováním řidičů, naštěstí se mi zdá, že postupně přibývá ohleduplnosti a vzájemného respektu a negativních příhod je čím dál méně.

6 / Na kole se do práce dostanete rychle, a ještě se občerstvíte a naladíte, bude se vám pak lépe makat. A nemusíte řešit, kdy vám jede šalina a kde budete parkovat :-).

Zdeněk Houdek

asistent soudce občanskoprávního a obchodního kolegia

1 / Asi nešlo o žádný konkrétní zlom. V mé sociální bublině byl tento způsob dopravy vždy běžný, takže to nebyla otázka vědomého rozhodnutí, ale spíš jedna z přirozených možností, jak se po městě pohybovat. Když jsem nastupoval do NS, bydleli jsme ještě v centru, a do práce jsem tehdy jezdil na longboardu. Pamatuji si, že to některé kolegy trochu popouzelo, protože jim to připadalo málo důstojné. Dnes bych si už, vzhledem k hustotě dopravy, na něco podobného asi netroufl.

2 / Myslím, že i ta krátká cesta mi ráno pomáhá lépe se do nového dne nastartovat. Když pak třeba v zimě jezdím MHD, tak mi ten impuls trochu chybí, a ať vstávám kdy vstávám, procitám až po desáté.

3 / Především jsem vděčný za to, že tu možnost vůbec mám. Není samozřejmostí, že se člověk může po městě pohybovat samostatně a svobodně, ať už pěšky nebo na kole. Byl bych rád, kdyby byl společný veřejný prostor v tomto směru vstřícnější a dostupnější pro všechny.

4 / To by vydalo na samostatnou přednášku. Ve zkratce jde především o propojenou a bezpečnou infrastrukturu. A právě v tomhle směru na tom Brno není moc dobře. Stačí se podívat kousek za hranice, například do Rakouska nebo Německa, kde je vidět, že to může fungovat mnohem lépe. Letos v létě jsem navštívil Wrocław a byl jsem překvapen. Z pohledu městské mobility je to úplně jiný svět. Tady máme stále co dohánět.

5 / Asi ne žádnou konkrétní historku. Spíš mě těší drobné lidské interakce, které jsou ve městě stále možné zažívat. Když například zpomalíte před přechodem, chodec vám často gestem naznačí, ať jedete dál, nebo vám poděkuje. Jsou to maličkosti, ale právě ty člověku připomenou, že město není jen dopravní infrastruktura, ale především místo pro setkávání lidí.

6 / Nemyslím si, že je potřeba někoho přesvědčovat. Každý má jiné možnosti, potřeby a preference. Spíš bych chtěl využít příležitosti a požádat řidiče o ohleduplnost. Pro člověka na kole je i běžná cesta do práce výrazně příjemnější a bezpečnější, když se při předjíždění dodržuje dostatečný boční odstup a cyklista nemusí mít pocit, že ho auto míjí jen o pár centimetrů. Všichni sdílíme stejný veřejný prostor, který by měl být bezpečný pro každého. Dodržování minimálního odstupu 1,5 metru při předjíždění cyklistů je jedním z jednoduchých způsobů, jak k tomuto pocitu bezpečí přispět.

Adam Vojtěch

asistent soudce trestního kolegia

1 / Když se nad tím zamyslím, nelze říct, že by mě k dojíždění vedl jeden jediný impuls nebo událost, ale spíše kombinace více okolností. Asi největší zásluhu na tom má můj šéf (Petr Škvain), který do práce jezdí pravidelně a byl mi (nejen v tomto směru) vzorem. Jednoho dne jsem se proto rozhodl, že když mám v Brně kolo, proč na něm nejezdit do práce. Krátce poté, co jsem začal dojíždět na kole, odstartovala také Tour de France, což rovněž přispělo k upevnění této ranní rutiny.

2 / Rozhodně. Je to příjemný a aktivní start do dne. Člověk si rozproudí krev, nemačká se v šalině a do práce přijíždí už zahřátý.

3 / Cestu samotnou. Ranní cesta je však poměrně jednotvárná. Většinou člověk volí tu nejkratší a nejrychlejší trasu. O to větší radost přináší cesta z práce, kdy si člověk může dovolit odbočit, vyjet si nějaký kopec nebo si užít hezký sjezd. Na své pravidelné trase mám několik úseků, na kterých se snažím překonávat své nejlepší výkony, což do dojíždění přidává i trochu soutěživosti, bez které mě sport jednoduše nebaví.

4 / Osobně musím říct, že situace alespoň na mé trase z Králova Pole je dobrá. Mám dostatek prostoru jet podle sebe. Nevnímám žádná větší omezení a musím říct, že i řidiči automobilů jsou na mé trase ohleduplní. Jedinými překážkami, a to souvisí s výše uvedenou soutěživostí, jsou přechody pro chodce a jeden semafor. Ty mě totiž často donutí zpomalit nebo úplně zastavit, a pak člověk jen těžko závodí. :-D

5 / Žádná historka mě nenapadá. Nejezdím zase tak dlouho. Vždy mě ale pobaví, když se mě snaží předjet automobil a já slyším, jak musí motor zabrat ve vyšších otáčkách, aby se dostal přede mě. Přitom mám zatím průměrnou rychlost jen něco přes 20 km/h.

6 / Pro mě byly největšími argumenty následující skutečnosti: na běžné trase strávím výrazně méně času než při dojíždění MHD, moje hladina energie je celkově vyšší a vnímám pozitivní dopady na svou fyzickou kondici. A asi ten nejdůležitější argument? Kolo je prostě super.

Ptala se Monika Němcová

ČLÁNEK

SPORTOVNÍ AKCE V JUSTICI

Přinášíme Vám pokračování sportovních akcí, které se konají v resortu justice a jichž se účastní soudci a zaměstnanci Nejvyššího soudu. (V minulém čísle AEQUITAS 2/2026 jste se mohli dočíst o badmintonovém turnaji O trofej ombudsmana a Sportovních hrách justice po Valašsku.) V posledním čtvrtletí se soudci a zaměstnanci zúčastnili taktéž dvou sportovních akcí: Sportovní hry justice a Tenisový turnaj o pohár předsedy Nejvyššího soudu.

Sportovní hry justice se konaly 27. až 28. srpna v Kroměříži a jednalo se již o 14. ročník. Akce se koná pod záštitou Justiční akademie, která je nejen organizátorem celé akce, ale také se aktivně zapojuje do soutěží se svým týmem. Kromě Justiční akademie se akce účastní instituce z resortu justice napříč republikou: od krajských soudů v Brně, v Českých Budějovicích, Ústí nad Labem, v Praze, v Ostravě a v Plzni, přes pražský městský i vrchní soud, Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud, až po Ministerstvo spravedlnosti.

Týmy jednotlivých institucí se mohly účastnit mnoha disciplín. Na výběr byl tenis, stolní tenis, nohejbal, běh na 3.000 m, skok do dálky, volejbal, pétanque, malá kopaná a štafetový běh 4 × 300 m.

Ze Nejvyšší soud se účastnilo celkem 22 soutěžících – 9 soudců a 13 asistentů a zaměstnanců. Zástupci Nejvyššího soudu se úspěšně umístili hned v šesti disciplínách.

Úvodní fotografie: *Příprava reprezentantů Nejvyššího soudu na štafetový běh.*

Malá kopaná
2. místo

Michal Králík, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia; **Jan Fenyk**, asistent soudce trestního kolegia; **Adam Vojtěch**, asistent soudce trestního kolegia; **Štěpán Bognár**, asistent soudce občanskoprávního a obchodního kolegia; **Zdeněk Sajdl**, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia a bývalí zaměstnanci Nejvyššího soudu **Daniel Plášek**, **Jakub Kučera** a **Denis Peml**.

Štafetový běh 4x300m
2. místo

Jan Fenyk a **Adam Vojtěch**, asistenti soudců trestního kolegia a **Mariana Černá** a **Anna Holycross**, asistentky soudců občanskoprávního a obchodního kolegia.

Skok do dálky
ženy do 45 let / 1. a 3. místo

1. místo - Mariana Černá, asistentka soudce občanskoprávního a obchodního kolegia.

3. místo - Markéta Peitzová, zapisovatelka občanskoprávního a obchodního kolegia.

Skok do dálky
ženy nad 45 let / 2. místo

Jana Rudolecká, asistentka soudce občanskoprávního a obchodního kolegia.

Skok do dálky
muži nad 45 let / 3. místo

Miroslav Hromada, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia.

Stolní tenis ženy
3. místo

Helena Pullmannová, asistentka soudce občanskoprávního a obchodního kolegia.

Volejbalový tým Nejvyššího soudu.

Po dni plném sportovních výkonů, týmového ducha a fair play zanechaly kroměřížské sportovní hry řadu pěkných zážitků. Nadšení soutěžících i podpora diváků byly důkazem, že sport má své pevné místo napříč justicí. Podobnou atmosféru jsme mohli zažít také na tenisových kurtech, kde se odehrál další zajímavý turnaj. O pohár předsedy Nejvyššího soudu se soupeřilo 8. září a jednalo se o jubilejní 30. ročník. Akci pořádá Nejvyšší soud a letošní ročník byl již bezmála dvacátý, který organizovala Petra Polišenská, vedoucí oddělení dokumentace a analytiky judikatury ČR.

Turnaje se zúčastnilo 16 hráčů z řad současných soudců Nejvyššího soudu i tzv. emeritních soudců Nejvyššího soudu. Stejně jako v předchozích ročnících hráčům přálo krásné počasí.

Hlavní cenu, tj. putovní pohár, si tradičně odnesl Jiří Zavázal, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia, který obhájil vítězství již třetí rok po sobě, přičemž celkově si připsal Jiří Zavázal již 11 vítězství. Za vítězem skončil na druhém místě Jiří Němec, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia a třetí místo vybojoval Radek Doležel, předseda senátu trestního kolegia.

Jiří Zavázal
1. místo

Jiří Němec
2. místo

Radek Doležel
3. místo

Cenu útěchy, která se uděluje hráčům, kteří postoupili do tzv. levé části turnajového pavouka, vyhrál Jiří Doležílek, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia; druhé místo Pavlína Brzobohatá, předsedkyně občanskoprávního a obchodního kolegia a třetí místo František Púry, předseda trestního kolegia.

Petra Polišenská organizuje každoroční tenisový turnaj již skoro dvacet let.

Jiří Zavázal i letos obhájil první místo.

Monika Němcová
ve spolupráci s Petrou Polišenskou a Monikou Jeřábkovou

ČLÁNEK

„DOBRÝ DEN, NEJVYŠŠÍ SOUD… CHCI SE ZEPTAT JAKÉ BUDE DNES V BRNĚ POČASÍ?“

Pokud jste někdy kontaktovali telefonicky Nejvyšší soud, pravděpodobně jste se dovolali na Informační kancelář. Název Informační kancelář může na první pohled svádět k představě turistického infocentra. Ve skutečnosti je ale její náplň úplně jiná.

Informační kancelář Nejvyššího soudu představuje komunikační most mezi Nejvyšším soudem a veřejností. Hlavním úkolem je poskytovat účastníkům řízení či jejich právním zástupcům potřebné informace o vedených řízeních a jejich aktuálním stavu. S touto myšlenkou Informační kancelář vznikla a plně nahradila v lednu 2015 ústřednu.

Od té doby však uplynulo jedenáct let a z původně poměrně jednoduché agendy se stala pestrá směsice nejrůznějších činností. K telefonickým dotazům postupně přibyly dotazy písemné, vyřizování žádostí podle informačního zákona, zpracování denního přehledu tisku, správa webových stránek, plnění intranetu, příprava elektronického čtvrtletníku, záštita některých manuálů, elektronických či tištěných materiálů, což zahrnuje také spolupráci s archivy. Součástí práce je také kooperace na vybraných akcích, ale i spousta dalších činností.

Avšak v představách některých volajících jsme možná neustále připraveni zvednout telefon a zodpovědět jakýkoli dotaz. Informační kancelář Nejvyššího soudu je primárně určena k poskytování informací o stavu řízení účastníkům a jejich právním zástupcům. V praxi se na nás ale lidé obracejí s nejrůznějšími otázkami, často i takovými, které s působností Nejvyššího soudu nesouvisejí.

Ukazuje se, že výhružky či žádosti o právní rady (které soudy nesmějí poskytovat) nejsou to nejzajímavější. Zaměstnanci Informační kanceláře se už setkali s:

- *dotazy na počasí v Brně,*
- *žádostmi o vygooglení kontaktů na nejrůznější firmy a instituce,*
- *žádostmi o přepojení na odlišné instituce v jiných budovách, ale i městech,*
- *dotazem, kde byli zaměstnanci na soukromé dovolené,*
- *požadavkem na vyšetřování trestního činu soudcem namísto policií,*
- *sdělením výsledku řízení předtím, než o něm bylo vůbec jednáno a rozhodnuto,*
- *sdělením výsledku řízení předtím, než bylo vůbec podáno dovolání,*
- *požadavkem na přeskočení soudů prvního a druhého stupně a řešení věci (běžný rozvod) u Nejvyššího soudu,*
- *žádostí o sepsání dovolání, které ale musí sepsat právní zástupce,*
- *žádostí o radu, jak tzv. zavařit v řízení protistraně (samozřejmě nelze kvůli nestrannosti),*
- *uvalením kletby na zaměstnance,*
- *přiklepnutí invalidního důchodu,*
- *vyřízení sociálních dávek,*
- *řešení situace ve věznici, kde se odsouzený necítí bezpečně,*
- *někteří volající pokládali zaměstnancům hádanku „Víte, kdo já jsem?“ (no nevěděli jsme, když se volající nepředstavil).*

Nezainteresovaný pozorovatel by se mohl obávat množství nabídek úplatků, se kterými se zaměstnanci veřejné správy musí denně potýkat, ovšem doslova opak je pravdou. S nabídkou úplatku se nikdo z nás nesetkal, ovšem s žádostí o zaslání peněz volajícím nesčetněkrát. Někteří volající zaměstnance Informační kanceláře žádali o zaslání peněz na obálky, známky, soudní poplatky, ale i na dopravu či na nájem.

Samozřejmě se jedná o menší množství hovorů z celkem cca 18.200, které informační kancelář vyřídí za rok. Naštěstí převažují telefonáty, při kterých můžeme volajícím s jejich dotazy pomoci.

Cílem informační kanceláře je přece jen zajistit srozumitelnou a dostupnou komunikaci s účastníky o průběhu a stavu řízení a tím přispět k efektivitě poskytovaných služeb a snížení zátěže dalších pracovišť.

Monika Němcová

ČLÁNEK

NEJVYŠŠÍ SOUD POKRAČUJE I VE DRUHÉM POLOLETÍ S NABÍDKOU SEMINÁŘŮ

Po letní přestávce pokračuje série seminářů pořádaných Nejvyšším soudem ve spolupráci s Justiční akademií.

První ze dvou uspořádaných seminářů byl zaměřen na problematiku záznamu v evidenci skutečností důležitých pro práci s dětmi, tzv. dětského certifikátu. Seminář se konal 10. září a provázel jím Jiří Říha, předseda senátu trestního kolegia. Téma, které je diskutovanou novinkou, přilákalo soudce a asistenty, kteří zaplnili Sál Františka Vážného.

Seminář se zabýval provázaností nového opatření s dalšími dotčenými právními předpisy a upozorňoval na řadu nejasností. Diskutována byla např. provázanost s Rejstříkem trestů, nikoli však s předpisy upravujícími sankce. Pozornost byla věnována rovněž přípustnosti mimořádných opravných opatření jako jsou dovolání, stížnost či obnova řízení. Řešena byla také délka trvání záznamu, která může činit 20 nebo 100 let (namísto doživotního trestu), případně záviset na rozhodnutí soudu.

Zmíněny byly i problémy související s nepřesnostmi nového předpisu, například chybějící limity pro nezletilé pachatele nebo nejednoznačnost v otázce, zda se jedná o trest, či ochranné opatření.

Značná část semináře byla věnována podmínkám pro vedení záznamu, kterých je celkem pět: spáchání trestného činu nebo činu jinak trestného, zařazení do jedné ze dvou zákonem vymezených skupin, pravomocné odsouzení, pozitivní výrok soudu a hrozba nebezpečí budoucího spáchání vybraných deliktů na dítěti.

Nejasnosti se týkají zejména trestně neodpovědných osob, případů spáchaných z nedbalosti či absenci vazby spáchání trestného činu na dítěti. Příkladem je trestný čin týrání osoby žijící ve společné domácnosti, který se může týkat výhradně dospělých osob. Objevují se však i další typy činů, jejichž spáchání není typově vázáno na dětskou oběť. Naopak v zákonné úpravě chybí trestné činy, které se nezletilých obětí týkat mohou. Nejasný zůstává i postup v případě dohody o vině a trestu.

Problematická je také absence úpravy vztahu tohoto institutu k amnestii, milosti nebo promlčení. Chybí rovněž jednoznačná definice dítěte, která se napříč právním řádem liší. Není zřejmý ani dopad nové úpravy na mladistvé pachatele z hlediska délky vedení záznamu.

Zmíněno bylo také srovnání se státy, které již příslušnou směrnici transponovaly, pozornost byla věnována také Německu a Rakousku,

Jiří Říha přednášel o problematice tzv. dětského certifikátu.

které zvolily cestu rozšířeného výpisu z rejstříku trestů. Na rozdíl od českého modelu je německý systém založen na předložení výpisu až po doložení potvrzení zaměstnavatele o tom, že fyzická osoba bude vykonávat práci s dětmi. Ve Francii je pak zápis i délka zákazu činnosti přímo navázána na uložený trest.

Diskutována byla rovněž role znaleckých posudků či přenesení části odpovědnosti na zaměstnavatele, kteří budou muset posuzovat míru kontaktu zaměstnance s dětmi. Zmíněna byla také absence rovného přístupu k zobrazování záznamů u živnostníků a dalších fyzických osob.

Podle odhadů se nový záznam může dotknout až 30 000 osob, aniž by v každém případě proběhlo individuální posouzení všech okolností. Dotčené osoby navíc nebudou o zápisu automaticky vyrozuměny. Lze proto očekávat zvýšený počet návrhů na přezkum zápisu, což by mohlo významně zatížit zejména soudy prvního stupně. Záznam přitom zůstane evidován po celou dobu probíhajícího řízení, neboť právní úprava nepočítá s odkladným účinkem. Otevřenou otázkou rovněž zůstává, zda zpětný zápis nepředstavuje fakticky druhý trest za jednání, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto.

Namísto uceleného zákona se jedná o právní úpravu zasahující do celé řady dalších předpisů, jehož legislativní nedostatky tak bude nutné překlenout soudním výkladem. Současné znění může dopadat i na osoby bez přímé vazby na děti, zatímco na jiné osoby, například v ochranném léčení, se vztahovat nemusí. Institut jako takový lze považovat za potřebný a žádoucí, jeho současná podoba však vyvolává řadu diskusí a interpretačních otázek.

Dne 15. září se konal seminář s názvem „Civilní řízení před soudem prvního stupně“, kterým provázeli Hynek Zoubek, předseda senátu občanskoprávního a obchodního kolegia a Tomáš Novosad, soudce stážista občanskoprávního a obchodního kolegia.

Seminářem zazněla témata jako zneužívání procesního práva, opakující se návrhy účastníků, odstraňování vad žaloby a koncentrace řízení. Hned v začátku semináře přednášející rozebírali, co se vlastně řadí pod zneužívání práva, zda soud k takovému jednání přihlíží a jaké prostředky jsou často zneužívány. Opakující se úkony účastníků, kterými sledují zdržení řízení, mohou zahrnovat i opakující se žádosti o osvobození poplatků či ustanovení advokáta. Součástí této části bylo i představení mechanismů například Nejvyššího i Ústavního soudu, které soudci mohou využít, zda musí o takových žádostech opakovaně rozhodovat a co je třeba u hodnocení žádostí sledovat.

Mezi soudci a asistenty je o semináře obrovský zájem.

Soudci se často setkávají se zneužíváním práva ze strany účastníků za pomoci návrhů na delegaci či opakujících se námitek podjatosti. Další část se tedy zabývala právě těmito body.

Zmíněna byla také situace, kdy dochází k převodu pohledávky na nového věřitele, který ovšem není schopen pohledávku uhradit.

V druhé polovině semináře se přednášející zaměřili na odstraňování vad žaloby ze strany účastníků, poučovací povinnost soudů a informování účastníka či advokáta. Ale i samotnou práci se žalobou a povinnosti soudu prvního stupně, který se musí mimo jiné např. ujistit, zda má pravomoc rozhodovat ve věci, zda je místně i věcně příslušným. Zazněly příklady, jak postupovat u vadné žaloby. V souvislosti s touto problematikou soudci zmínili i výjimky ze soudních jednání, jako řízení, kterými se zabývá namísto soudu například katastrální či telekomunikační úřad, zastavení řízení při nesplnění podmínek žaloby a stanovení příslušného orgánu, který se věcí bude zabývat.

Nechyběla i doporučení na sbírková rozhodnutí, která se zmíněnou problematikou zabývají, ale i problematika kompetenčních sporů při štěpení civilního a správního řízení, nesouhlasy s postoupením věci, zjišťování bydliště žalovaného, situaci více místně příslušných soudů či instituty delegace vhodné a delegace nutné.

Poslední část byla zaměřena zejména na poplatkovou povinnost účastníků, na to, kdy vzniká a kdy naopak zaniká; mnohost účastníků a jejich poplatková povinnost, námitky proti nezaplacení soudního poplatku a také na poučení o koncentraci řízení, na koho dopadá, kdy musí proběhnout a jaké jsou výjimky z koncentrace.

Do konce roku budou pokračovat další semináře určené soudcům a asistentům soudců, které navážou na dosavadní vzdělávací aktivity a nabídnou prostor pro sdílení zkušeností i diskusi nad aktuálními tématy soudní praxe.

Monika Němcová

Zleva: Hynek Zoubek a Tomáš Novosad na semináři Civilní řízení před soudem prvního stupně.

ČLÁNEK

Z ROZHODOVACÍ ČINNOSTI NEJVYŠŠÍHO SOUDU

V předkládaném čísle čtvrtletníku Aequitas se zaměříme na problematiku trestním právem nedovolené individuální demokratizace soukromého vlastnictví druhé osoby (čti krádeže), která sice má jisté negativní náklady pro společnost, na druhou stranu může udržet spoluobčana v „aktivním způsobu života“ i v pozdějším věku (čtenáře je nutno upozornit, že vědecky tato teorie není potvrzena, jde spíše o korelaci než kauzalitu); odlehčeným úvodem neopomeneme ani problematiku trestněprávních rozměrů péče o zuby. Článek rovněž přináší podzimní inspiraci zejména pro politické činitele, jak mohou voličům ospravedlnit „silnou a nezvladatelnou“ chuť např. na takové krabicové víno (pro pamětníky roku 2012).

V kauze pod **sp. zn. 8 Tdo 1063/2025** řešil Nejvyšší soud případ návštěvy dentální hygieny, která skončila zásahem policie a pokyny „jménem zákona“. Původní konflikt se odehrál v prostorách ordinace zubní hygieny, kde obviněný poté, co měl zaplatit za provedený výkon, nesouhlasil s výší požadované finanční částky, začal vulgárně nadávat a urážet dentální hygienistky, kdy obě ženy měly strach, proto přivolaly policejní hlídku. Ještě před příjezdem policie se obviněný stihl servat i se správcem budovy, který ho vyzval, aby odešel z ordinace. Samotné neuhrazení provedeného výkonu dentální hygieny a potyčka nebyla shledána jako trestný čin, tím bylo až následné vyhrožování policistům při jejich zásahu; obviněnému byl za přečin vyhrožování s cílem působit na úřední osobu uložen peněžitý trest 15 000 Kč.

Obviněný v dovolání argumentoval, že soudy měly dospět k závěru, že po svém předchozím zranění a zneuctění bylo jeho jednání lidsky pochopitelné a bez zjevné společenské nebezpečnosti. Svým chováním po převozu do nemocnice se jen domáhal toho, aby byl seznámen s tím, jaké zákroky na něm budou prováděny, a bránil se injekčnímu podání neznámé látky. Svůj případ přirovnal k situaci, kdy policista během běžné silniční kontroly znásilní řidiče, který se bude bránit výhružkou. Pokud by státní zástupce prezentoval pouze tu část, že znásilňovaná osoba vyhrožovala policistovi, aniž by uvedl, že tak činil při znásilnění, bude celá situace zkreslená jako v nyní posuzovaném případě.

Naopak podle Nejvyššího soudu kamerové záznamy zachycují agresivní jednání obviněného, který prakticky po celou dobu častoval policisty hrubě vulgárními výrazy a výhrůžkami. Policistům tykal, vysmíval se jim, soustavně je urážel a velmi vulgárně jim nadával. V nemocnici mu nebyla aplikována žádná neznámá látka, jak tvrdí v dovolání, nýbrž dobrovolně podstoupil odběr krve. Nejenže nedbal výzev policistů, ať si natáhne slipy a kalhoty, když mu spadly, naopak reagoval slovy, jen ať se všichni klidně podívají. Kamerové záznamy rovněž prokazují, že zasahující policisté po celou dobu zásahu zachovali profesionalitu,

na hrubě vulgární urážlivé jednání s výhrůžkami buďto vůbec nijak nereagovali, dívali se jinam, popřípadě přikyvovali, maximálně ke konci pobytu v nemocnici jej napomenuli, ať nedělá ostudu. Senát podotknul, že jednání obviněného, který např. jednomu z policistů řekl, že je „*frajírek v modré kamizolce a že kdyby chtěl, tak mu vezme tu pistoli a prostřelí mu hlavu, že má počkat, až jej potká v civilu*“ opravdu nesvědčí o konstruktivním přístupu obviněného. Výhružky obviněného byly objektivně způsobilé vyvolat obavu o zdraví a život dcer, manželek policistů i jich samotných tím spíše, že se následně policisté při vyřizování věci dozvěděli, že je držitelem zbrojního průkazu. Lze doplnit, že i následná ústavní stížnost obviněného byla odmítnuta (**sp. zn. II. ÚS 719/26**). Poučení z případu je pak zřejmé – bez peněz do ordinace zubní hygieny nelez!

Až chorobnou péči o dutinu ústní projevil dentista-amatér v případu **sp. zn. 8 Tdo 364/2026**, a to když se „předzásobil“ celkem 55 značkovými mezizubními kartáčky, pochopitelně aniž by za ně při odchodu z prodejny zaplatil, čímž způsobil škodu v celkové výši přes 11 tisíc korun. Podle obhajoby se jednalo jen o „*drobné předměty osobní hygieny zanedbatelné hodnoty*“, inu, pokud to byla zanedbatelná hodnota, tak nad tím mohl živnostník–vatař jistě mávnout rukou. Obhájce dále namítal, že soudy náležitě neobjasnily skutečnosti týkající se duševního stavu obviněného, jelikož jeho chování „*postrádalo přesvědčivý ekonomický motiv*“. Rovněž obviněný soudy upozornil, že u něho „*byla diagnostikována porucha F63.8, jiné nutkavé a impulzivní poruchy, což je dlouhodobé egodystonní nutkání ke krádežím*“.

Nejvyšší soud k tomu v dovolacím řízení poznamenal, že obviněný svůj požadavek na vypracování znaleckého posudku neopíral o výsledky provedeného dokazování. Tvrdil pouze, že soudy měly jeho duševní stav znalecky přezkoumat, aby vyloučily případné pochybnosti o zmenšené příčetnosti. Paradoxně však ani sám netvrdil, že taková okolnost skutečně nastala, ale poukazoval pouze na její teoretickou možnost.

Aby byl znalecký posudek zpracován nepostačuje jen pouhý subjektivní pocit obviněného, ale z trestního řízení musí vyplynout, že vznikají pochybnosti o jeho příčetnosti, což se v přezkoumávané věci nestalo. Nejvyšší soud proto uzavřel, že samotná existence duševní poruchy automaticky nevede k nepříčetnosti pachatele. Rozhodující je, zda byl pachatel i přes tuto poruchu schopen rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat. Zmenšená příčetnost je navíc právní kategorií, kterou je třeba posuzovat vždy ve vztahu ke konkrétnímu trestnému činu. Sama o sobě nepředstavuje polehčující okolnost a nemusí vést ani k uložení mírnějšího trestu.

Podobně i v případu **sp. zn. 8 Tdo 311/2026** obviněný namítal, že jeho krádeže nemají „obohacovací“ charakter, nýbrž odpovídají kompulzivnímu jednání. Obviněný argumentoval, že trpí duševní poruchou, která se projevuje silným a nezvladatelným nutkáním ke krádežím.

K podanému dovolání musel Nejvyšší soud zdůraznit, že dovolání je mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotněprávních vad, nikoli k revizi skutkových zjištění ani k přezkoumávání soudy provedeného dokazování. Nejvyšší soud obviněnému připomenul, že při svém předchozím odsouzení za obdobnou činnost kleptomanii nezmiňoval, naopak uváděl jiné důvody, pro které se krádeží dopouštěl. Inu, k oběma kauzám lze podobně jako v případě chorobného lhaní zopakovat komentář pohádkového „Kdokoli“ ze Šťastného smolaře, tedy že i v případě chorobného kradení se jedná o velmi vážnou, a hlavně nakažlivou nemoc. V posuzovaných případech se totiž diagnóza objevila až ve chvíli, kdy bylo třeba vysvětlit opakované krádeže před soudem.

Za celkem 8 „drobných“ krádeží, kde celková výše způsobené škody byla necelých 50 tisíc, byl odsouzen i obviněný v případu **sp. zn. 3 Tdo 69/2026**. Obviněný se specializoval zejména na elektro či kosmetiku, nebál se však ani větších akcí. Konkrétně šlo o krádež nábytku, kterou provedl jednoduše tak, že po vstupu do hotelu odcizil z atria volně stojící křeslo v hodnotě 9.744 Kč. V nestřeženém okamžiku křeslo uchopil, vynesl z hotelu, a následně s ním odešel neznámo kam. Inu, v jednoduchosti je krása a čím je plán méně komplikovaný, tím je méně věcí, co se při jeho realizaci mohou pokazit. Jelikož je snad zřejmé, že jedno křeslo domácnost ještě nedělá, tak se obviněný do stejného hotelu vrátil ještě o měsíc později a „přiloupil“ si i druhé křeslo, asi aby tomu prvnímu nebylo v novém domově smutno.

Obviněný v dovolání namítl procesní nepoužitelnost důkazů – své dřívější výpovědi při výslechu, přičemž se logicky nabízí otázka, proč se doznal ke skutkům, o nichž je přesvědčen, že je nespáchal. Sám nabídl alternativní vysvětlení, že je dlouhodobě závislý na omamných látkách, tak se mohl přiznat jen proto, aby „*zmenšil pravděpodobnost, že na něj bude uvalena vazba a dojde k nedobrovolné abstinenci*“.

Nejvyšší soud námitky obviněného nevyslyšel. K námitce, že soud s konáním hlavního líčení nepočkal, jestli obviněný nakonec se zpožděním nepřijde, podotknul, že představa, že by bylo povinností soudu vyčkávat na možný pozdní příchod obviněného a teprve po dostatečné prodlevě hlavní líčení zahájit, je jednoznačně mylná a v rozporu se zásadou procesní ekonomie.

Laskavý čtenář si jistě říká, že bizarnější krádež už ani nemůže existovat, avšak to by byla chyba lávky! Obviněný ve věci **sp. zn. 3 Tdo 278/2026** se nebál příslovečně ušpinit si ruce, když na pánském WC odmontoval a následně odcizil elektrický bezdotykový vysoušeč rukou přímo ze zdi. Na základě redakčně zpracovaného auditu se nicméně členům redakce čtvrtletníku nepodařilo zjistit, jak přesně měl vysoušeč obohatit jeho každodenní život. Jednalo se přitom jen o jednu z řady krádeží, jimž se věnoval s takřka obdivuhodnou pracovitostí. Skoro by se dalo říct, že se jim věnoval „na plný úvazek", takže si obviněný ani nenašel čas k nastoupení do dříve uloženého trestu odnětí svobody. Zdá se, že měl jednoduše „plné ruce práce". Osoba se smířlivým pohledem na „drobné zlodějíčky" by jej sice mohla hájit s tím, že „*sběratelé mají jinou morálku, jsou jako včelky dělnice*", avšak ani tato kreativně pojatá obhajoba by jeho odsouzení nezabránila.

Obviněný v podaném dovolání nejprve namítal, že „*na místě činu se v rozhodné době zjevně nenacházel pouze on sám*" či „*zda nemohla krádež spáchat osoba, která se již v domě nacházela*". Hlavním trumfem obhajoby však byla překvapivě obuv. Konkrétně argument, že „na místě činu byly nalezeny nějaké boty, které nepatřily obviněnému, a které policejní orgán nechal bez dalšího zlikvidovat, aniž by zjišťoval, zdali nejde o věc, která by mohla v řízení sloužit jako důkaz". Z uvedeného plyne, že „provedená likvidace obuvi policejním orgánem dostala obhajobu do důkazní nouze ohledně prokázání, že boty, které byly na místě činu nalezeny, nepatří obviněnému". Málokdy se stává, aby se osud trestního řízení točil kolem páru opuštěných bot, ale právě tímto směrem se obhajoba vydala.

Nejvyšší soud dovolateli oponoval, že existenci extrémního nesouladu v dokazování nelze namítat jen proto, že soudy po komplexním zhodnocení důkazů dospěly ke skutkovým zjištěním, která dovolateli nevyhovují. Naopak se musí jednat o individuální poukaz na rozpor mezi obsahem konkrétního důkazu a konkrétním skutkovým zjištěním. Nejvyšší soud připomněl, že v inkriminované době byl kamerami v domě zachycen jen obviněný. Když byl v souvislosti s nálezem cizích bot v bytě poškozených během hlavního líčení soudem dotázán na to, jakou má velikost obuvi, uvedl, že má velikost 41, přičemž bylo soudem ověřeno, že na sobě má boty velikosti 38. K odsouzení obviněného tak paradoxně přispělo jeho až příkladné vychování, když si při své „návštěvě" zul boty, aby domácím nezašpinil koberce. Při svém odchodu si patrně ve spěchu obul cizí boty.

Soutěž v bizarnosti trestných činů by mohla pokračovat případem **sp. zn. 6 Tdo 292/2026**, v němž byl posuzován skutek čtyř spoluobviněných, kteří byli uznáni vinnými zločinem vydírání (jeden ze spoluobviněných si navíc rozšířil své trestní portfolio ještě o přečin ublížení na zdraví), jehož se dopustili tím, že spoluobviněná nejprve vylákala za účelem vypití kávy poškozeného do bytu. Ovšem nikoli kvůli debatě o kvalitě zrnkové směsi, nýbrž za účelem zjištění, kde skončila hotovost, kterou měl poškozený předchozí noc odcizit z bytu jednoho ze spoluobviněných. Po úvodní fyzické konfrontaci poškozeného ze strany tří spoluobviněných dostal takříkajíc „na rozehřátí" pokyn, aby si vyndal všechny věci z kapes a svlékl se. Zatímco dva spoluobvinění odešli hledat peníze na místo, které jim označil, chopila se role spoluobviněná a přikázala poškozenému, aby umyl nádobí, což poškozený v obavě z dalšího fyzického násilí učinil. Jelikož samotné mytí nádobí zřejmě nepovažovala za dostatečně dynamickou aktivitu, rozhodla se jej během práce několikrát bodnou do zad. Takové popichování se nejspíš zdálo zbytečné poslednímu obviněnému, který zůstal v bytě. Rozhodl se proto situaci „zklidnit" po svém a spoluobviněnou vyzval, ať svého jednání zanechá. Vzápětí však převzal iniciativu a poškozeného několikrát udeřil pěstí do obličeje, až mu praskla čelist. Běžný člověk, snad jen s výjimkou teleshoppingového Horsta Fuchse, si jistě říká, že více už toho být nemůže. Opak byl pravdou – obviněná navíc poškozenému dala do poraněných úst hrst soli a vyzvala ho, aby slízáním uklidil svou krev z podlahy, což byl vzhledem k jeho poranění neproveditelný úkon. Jen co si to obviněná uvědomila, projevila jistou míru pragmatismu a dovolila mu krev utřít jeho oblečením.

Proti rozsudku odvolacího soudu podali dovolání dva obvinění. Jeden dovolatel zjednodušeně řečeno namítal, že s ničím nemá nic společného, pokud v bytě byl, tak jen náhodou a ten počet úderů taky nesouhlasí. Druhý dovolatel namítal, že jeho jednání „*nebylo vedeno úmyslem získat majetkový prospěch na úkor poškozeného, ale snahou zjistit, kde jsou peníze, které mu poškozený odcizil*". Jelikož se jednalo o jeho peníze, tak pochopitelně jednal zcela „po právu". Dále se nemohlo jednat o trestný čin vydírání i proto, že poškozený prozradil úkryt peněz „už po třech fackách", nelze tedy hovořit o nějaké zvýšené intenzitě násilí. Taková argumentace ovšem připomíná obhajobu řidiče, který tvrdí, že nejel rychle, protože narazil do stromu už po prvních několika kilometrech.

Nejvyšší soud konstatoval, že soudy nižších stupňů správně dospěly k závěru o společném jednání a úmyslu obviněných. V projednávané věci šlo o jedno jednání prolínající se celým skutkem, a to použití

násilí a pohrůžky násilí k přinucení poškozeného jednat podle příkazů obviněných – svléknout se, vrátit odcizené peníze a počkat v bytě do návratu obviněného či mýt nádobí. Nešlo tedy o několik samostatných epizod, ale o jeden soudržný celek, byť svou dějovou linkou místy připomínal nepovedený scénář psychologického thrilleru. Návrhy obviněných na umělé rozdělení skutku označil Nejvyšší soud za pouhou snahu bagatelizovat jejich podíl na trestném činu. Nejvyšší soud rovněž odmítl, že by se mohlo jednat o případ tzv. nedovolené svépomoci, jelikož jednání obviněných nebylo motivováno jen snahou získat zpět odcizené peníze, ale zčásti také pomstou a zájmem ponížit poškozeného. Nepřipadá proto v úvahu hodnocení, že by jednání obviněných sledovalo legitimní cíl souladný s právem. Ke zbývající námitce pak senát uzavřel, že organizovaná skupina nevyžaduje výslovnou dohodu ani formální přijetí za člena. Postačí, že se pachatel do skupiny včlení a aktivně se podílí na její činnosti.

Podobně i v případě **sp. zn. 4 Tdo 354/2026** obviněná nejprve nalákala poškozeného k návštěvě bytu. Poškozený se na setkání pečlivě připravil a cestou si vybral z bankomatu 5 000 Kč, aby byl dostatečně vybaven na přislíbené „bližší poznání“ s obviněnou. Po příchodu na místo však zjistil, že se nejedná o soukromý byt, nýbrž o objekt sauny. Jestliže očekával romantický večer, realita se od jeho představ odchýlila poměrně výrazně. Když se rozhodl odejít, byl konfrontován spolupachateli obviněné, kteří ho násilím zatáhli do provozovny, fyzicky napadli a donutili vydat finance i mobilní telefon.

Nejvyšší soud k dovolání nejvyšší státní zástupkyně podaném v neprospěch obviněné přikázal krajskému soudu, aby rozhodl o chybějícím výroku o náhradě škody.

Závěrem přinášíme spor vlakového dopravce s cestujícím, který byl pro nevhodné chování vykázán z přepravy. Cestujícímu byla „na cestu“ uložena pokuta za zpoždění vlaku, které vzniklo jeho vyloučením z přepravy za asistence policie. Případ projednával Nejvyšší soud pod **sp. zn. 33 Cdo 1774/2025**. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně došlo ke konfliktu mezi cestujícími v kupé, k vyloučení z přepravy ale došlo až na základě následné hrubé výměny názorů cestujícího s vlakvedoucí, které mj. pověděl, že „*se s ní nebude bavit a má odejít zpátky na Slovensko*“. Cestující nevyužil nabízené možnosti přesazení do jiného kupé a i přes upozornění vlakvedoucí se k ní choval nevhodně a agresivně, nedodržoval její pokyny a pokračoval ve vulgárním napadání posádky i ostatních cestujících. V důsledku nuceného vykázání žalovaného za asistence policie byl spoj o 23 minut opožděn, proto byla po žalovaném vymáhána přirážka 1 000 Kč za každou minutu jím způsobeného zpoždění vlaku.

Nejvyšší soud dovolání žalovaného odmítl s tím, že jím formulované otázky jsou postaveny na vlastním hodnocení provedených důkazů. Uplatněním způsobilého dovolacího důvodu není zpochybnění právního posouzení věci, vychází-li z jiného skutkového stavu, než z jakého vyšel odvolací soud, a to z důvodu, že skutkový stav dovolacímu přezkumu nepodléhá a je pro dovolací soud závazný. V dané věci se tak dovolatel domáhal přezkumu právního závěru odvolacího soudu procesně neregulérním způsobem, proto se nejednalo o přípustné dovolání.

Václav Vlček

Do konce listopadu 2026 budou ve vstupní hale Nejvyššího soudu probíhat stavební úpravy, proto prosíme návštěvníky o zvýšenou opatrnost.

AEQUITAS | ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU — 3/2026

Verze:
elektronická, formát PDF

Redakce:
Bc. Monika Němcová, Bc. Gabriela Tomíčková,
Mgr. Václav Vlček

Fotografie:
Bc. Monika Němcová, Bc. Gabriela Tomíčková, Václav Šálek, Monika Jeřábková, Mgr. Kateřina Vincencová, archiv Nejvyššího soudu, soukromý archiv JUDr. Lubomíra Ptáčka, Ph.D., soukromý archiv JUDr. Pavly Augustinové, soukromý archiv JUDr. Jakuba Halíře, Ph.D.

Redakční rada:
předseda redakční rady JUDr. Petr Angyalossy, Ph.D., JUDr. Petr Šuk, JUDr. Pavlína Brzobohatá, JUDr. František Púry, Ph.D., Mgr. Aleš Pavel

Grafické zpracování:
Dominik Martin

Registrace:
AEQUITAS ISSN 2570-572

Adresa redakce: AEQUITAS, Nejvyšší soud, Burešova 20, 657 37 Brno
E-mail: podatelna@nsoud.cz

© 2026 Nejvyšší soud